

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U004044

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 07-11-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Чжан Дунцань --

2. Dongcan phang

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 022

Назва наукової спеціальності: Дизайн

Галузь / галузі знань: культура і мистецтво

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 022 Дизайн

Дата захисту: 17-12-2025

Спеціальність за освітою: Дизайн

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 35839

Повне найменування юридичної особи: Харківська державна академія дизайну і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02071145

Місцезнаходження: вул. Мистецтв, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківська державна академія дизайну і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02071145

Місцезнаходження: вул. Мистецтв, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 18.32.03

Тема дисертації:

1. Екологічно орієнтовані прийоми в дизайн-діяльності другої половини XX – початку XXI століття (текстиль та одяг)
2. Ecologically Oriented Techniques in Design Activities of the Second Half of the 20th – Early 21st Centuries (Textiles and Clothing)

Реферат:

1. Дослідження присвячено становленню та розвитку сталої моди і еко-практик дизайну, зокрема, у Китаї. Проблему екологізації дизайну розглянуто з точки зору взаємодії людини з довкіллям – природним і штучно створеним, органічно включеним у її життєдіяльність. Показано, що це пов'язано з формуванням партисипативного підходу до проектування. Доведено, що партисипація стала надважливим фактором регуляції соціальної взаємодії в межах сталої моди між дизайнерами і виробниками. Теоретичною основою дослідження слугувала наукова література з питань культурології, теорії мистецтва та мистецтвознавства, історії костюма і моди, соціології, теорії комунікації, масового споживання, техніко-технологічних аспектів дизайн-практик. Фахові джерела сприяли напрацюванню візуальних зразків, що ілюструють досягнення європейських і китайських дизайнерів у царині сталої моди. Виявлено екологічно орієнтовані прийоми дизайну в її межах. На початку XXI століття парадигма сталої моди остаточно склалася. Серед її взаємно

підпорядкованих складових концепт, що включає екологічну, економічну та соціальну сталість. Відповідно нього розробляються стратегії, в межах яких формуються різні концепції екологічного дизайну. Зміст концепцій обумовлює екологічно орієнтовані підходи, прийоми та засоби, що корелюються з функціями дизайн-продуктів, їх якістю. Дослідження практик еко-дизайну текстилю та одягу в Китаї довело, що існує ще одна вагама складова концепту сталої моди – культурна сталість. Вона окреслена посиленням комунікативних зв'язків між дизайнерами і споживачами, вказує на їх взаємну зацікавленість у результатах взаємодії в межах сталих практик моди. Як результат, формується екологічна свідомість, що спирається на екологічне мислення, результатом якого є екологічні запити та екологічні потреби. В комплексі, відбувається формування екологічної культури, де взаємодія дизайнерів, виробників і споживачів – партисипація постає ключовим фактором в дизайн-діяльності. Проаналізовано ключові концепції еко-дизайну, їх обумовленість складовими сталої моди: стійкою, етичною, повільною модою. Доведено актуальність концепції циркулярної моди, в якій виробництво, споживання і повторна переробка взаємопов'язані у замкненому циклі, обумовлюючи не тільки утилізацію відходів, але й створення нових дизайн-стратегій, які враховують повторне використання ще на етапі проектування. Встановлено взаємозалежність текстилю, його опорядження та принципів формоутворення одягу, які ґрунтуються на традиційних ремісничих техніках і технологіях. Виявлено, що, відроджуючи ремесла, китайські дизайнери створюють еко-моду «поза часом». Доведено, що основним прийомом в еко-дизайні Китаю слід вважати культурну сталість, яка ідентифікує китайські еко-дизайн-продукти у світовій сталій моді. Узагальнені результати дослідження свідчать, що концепт парадигми сталої моди включає екологічну, соціальну, економічну та культурну сталість. Екологічно орієнтовані прийоми дизайну підпорядковані їм. Екологічна сталість передбачає: створення, опорядження та декорування текстильних матеріалів виключно з використанням натуральних природніх матеріалів; відродження та переосмислення в контексті сучасності традиційних ремісничих технік і технологій текстилю; безвідходне формоутворення; деконструктивний підхід у синтезі з безвідходним формоутворенням в сучасних формах костюма; апсайклінг. Соціальна сталість передбачає втілення концепту «сталого життя» як способу життя завдяки прийомам: етичність по відношенню до рослинного і тваринного світу; справедливе ставлення до працівників і виробників текстильного продукту; етичне ставлення до споживачів через партисипативний підхід. Економічна сталість полягає в застосуванні прийомів: циркулярність як форма організації текстильних і одягових виробництв; створення нових бізнес-моделей, які базуються на екологічній і соціальній сталості; повторне використання текстилю та одягу, ресайклінг. Культурна сталість обумовлена таким прийомом, як зосередженість на збереженні та розвитку культурного спадку, традицій і цінностей у широкому контексті етнічної ідентифікації.

2. This study focuses on the development of sustainable fashion and eco-design practices, particularly in China. The issue of eco-design is examined from the perspective of human interaction with natural and artificial environments, which are integral to daily life. The study demonstrates that this is associated with the development of a participatory approach to design. The study proves that participation has become an important factor in regulating social interaction within sustainable fashion between designers and manufacturers. The study's theoretical basis was drawn from scientific literature on cultural studies, art theory and criticism, costume and fashion history, sociology, communication theory, mass consumption and the technical and technological aspects of design practices. Professional sources were used to develop visual samples illustrating the work of European and Chinese designers. The paradigm of sustainable fashion finally emerged at the beginning of the 21st century. Among its mutually subordinate components is the concept of environmental, economic and social sustainability. Accordingly, strategies are being developed that incorporate various ecological design concepts. The content of these concepts determines environmentally oriented approaches, techniques and means that correlate with the functions and quality of design products. A study of eco-design practices in the textile and clothing industries in China has revealed another significant component of sustainable fashion: cultural sustainability. This is characterised by strengthened communication ties between designers and consumers, indicating their mutual interest in the outcomes of their interactions within sustainable fashion practices. As a result, an ecological consciousness is formed based on ecological thinking, resulting in ecological demands and needs. Ultimately, an

ecological culture is formed. The key concepts of eco-design are analysed, and their conditionality by the components of sustainable fashion – sustainable, ethical, slow fashion – is investigated. The relevance of the concept of circular fashion is demonstrated by the interconnectedness of production, consumption and recycling in a closed cycle, resulting in not only waste disposal, but also the creation of new design strategies that take reuse into consideration during the design stage. The interdependence of textiles, their decoration and the principles of clothing formation, which are based on traditional craft techniques and technologies, is established. It has been revealed that, in reviving traditional crafts, Chinese designers are creating eco-fashion that is "outside of time". It has been demonstrated that the primary technique in Chinese eco-design should be regarded as cultural sustainability. The generalised results of the study indicate that the concept of sustainable fashion encompasses ecological, social, economic and cultural sustainability. Ecologically oriented design techniques are subordinate to these aspects. Ecological sustainability involves the creation and decoration of textile materials using only natural materials, the revival and reinterpretation of traditional craft techniques and textile technologies in a modern context, waste-free shaping, a deconstructive approach to synthesis combined with waste-free shaping in modern costume design, and upcycling. Social sustainability involves implementing the concept of 'sustainable fashion' as a way of life. This can be achieved through the following techniques: ethical treatment of plants and animals; fair treatment of textile product manufacturers and workers; and an ethical approach to consumers through a participatory approach. Economic sustainability involves applying techniques such as circularity in the organisation of textile and clothing production, creating new business models based on ecological and social sustainability, and reusing and recycling textiles and clothing. Cultural sustainability is determined by techniques such as focusing on the preservation and development of cultural heritage, traditions, and values within the broader context of ethnic identity.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Освоєння нових технологій транспортування енергії, впровадження енергоефективних, ресурсозберігаючих технологій, освоєння альтернативних джерел енергії

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Чжан Д., Лагода О. Екологічна парадигма сучасної проектної культури: теоретичний і практичний аспекти // Актуальні питання гуманітарних наук. 2025. Т. 2, вип. 89. С. 214-222.
- Чжан Д., Лагода О. Актуальний дискурс екологічно орієнтованого дизайну і сталої моди // Теорія та практика дизайну. 2025. № 37. С. 472-479.
- Чжан Д., Лагода О. Партисипативний аспект екологічної моди // ХУДПРОМ: Український журнал з мистецтва і дизайну. 2025. Том 27, № 1. С. 77-87

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впровадження не планується

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

- Лагода Оксана Миколаївна
- Oksana M. Lagoda

Кваліфікація: д. мист., професор, 17.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1808-7119

Додаткова інформація:

<https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57205248387&origin=recordpage>

Повне найменування юридичної особи: Харківська державна академія дизайну і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02071145

Місцезнаходження: вул. Мистецтв, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

- Скляренко Наталія Владиславівна
- Nataliia V. Skliarenko

Кваліфікація: д. мист., професор, 17.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9188-1947

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Луцький національний технічний університет

Код за ЄДРПОУ: 05477296

Місцезнаходження: вул. Львівська, Луцьк, Луцький р-н., 43018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

- Чуприна Наталія Владиславівна
- Nataliya Chuprina

Кваліфікація: д. мист., професор, 17.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5209-3400

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет технологій та дизайну

Код за ЄДРПОУ: 02070890

Місцезнаходження: вул. Мала Шияновська, Київ, 01011, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гурдіна Владислава Василівна

2. Vladislava V. Gurdina

Кваліфікація: к. мист., доцент, 17.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківська державна академія дизайну і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02071145

Місцезнаходження: вул. Мистецтв, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Будяк Вікторія Валеріївна

2. Viktoriia Budiak

Кваліфікація: к. мист., доцент, 17.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківська державна академія дизайну і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02071145

Місцезнаходження: вул. Мистецтв, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. **Заключні відомості**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Єрмакова Тетяна Сергіївна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Єрмакова Тетяна Сергіївна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Штан Геннадій Валерійович

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна